

LESSENPAKKET

Samen herinneringen ophalen in het woonzorgcentrum

Inhoud

Inleiding	3
Opzet.....	4
Vorbereidende les	6
Vertrekpunt.....	8
Wat is een woonzorgcentrum?.....	9
Wat is dementie?	9
De kracht van herinneringen	11
De kracht van intergenerationeel contact	12
Wat is erfgoed?	13
Enkele vragen beantwoord	14
Tips voor de vertelnamiddag.....	15
Ontdek de mijmerdozen.....	17
Hulpmiddelen in de mijmerdoos.....	19
Vertelnamiddag	20
Rondleiding in het woonzorgcentrum	21
Kies een formule	22
Kennismaking	23
Ontdek samen de mijmerdoos	23
Extra activiteiten per mijmerdoos.....	24
Nabespreking	26
Wat is blijven plakken?	27
Schrijf een kaartje	28
Onderwijsdoelen	30
Colofon	31

Inleiding

**"IK VOND HET SUPERLEUK
IK GA HET NOOIT MEER VERGETEN.
VOORAL DE MENSEN."**

- Leerling uit het
vijfde leerjaar

In het kader van het project 'Dieper graven in het geheugen' werd een intergenerationeel lessenpakket ontwikkeld.

Leerlingen uit het 5de of 6de leerjaar worden uitgenodigd in een woonzorgcentrum in de buurt om samen met bewoners herinneringen op te halen aan de hand van mijmerdozen.

'Dieper graven in het geheugen' is een project van Erfgoedcel Brugge en Erfgoedcel TERF.

Opzet

Vorbereidende les (één lesuur)

Tijdens deze les bereid je de leerlingen voor op het bezoek naar het woonzorgcentrum.

Vertelnamiddag (halfuur rondleiding + één uur herinneringen ophalen)

De leerlingen krijgen een rondleiding door het woonzorgcentrum.

Er zijn twee formules: de leerlingen worden verdeeld over vijf groepjes (vijf mijmerdozen). Per groepje sluiten twee, maximum 3 bewoners aan.

Of de leerlingen gaan per duo op de kamer bij een bewoner. De leerkracht of ergotherapeut selecteren enkele foto's en voorwerpen uit een mijmerdoos en leggen deze klaar op de kamer.

Nabespreking (halfuur tot een uur)

De dag na de vertelnamiddag bevaag je de leerlingen over de vertelnamiddag.

RESERVEER TIJDIG DE MIJMERDOZEN

Wil je aan de slag met de mijmerdozen in de klas en het woonzorgcentrum? Reserveer dan tijdig de mijmerdozen.

- www.erfgoedcelbrugge.be/vitleendienst
- www.midwest.be/vitleendienst-bie

HEB JE BIJKOMENDE VRAGEN?

Wens je wat extra info bij het opzetten van een intergenerationeel project? Neem contact op met ons op.

- Erfgoedcel Brugge: info@erfgoedcelbrugge.be
- Erfgoedcel TERF: bie@midwest.be

IN DE KLAS

Voorbereidende les

(Photo by Keystone View Company/Archive Photos/Getty Images)

Met deze inleidende les bereid je de leerlingen voor op het bezoek aan het woonzorgcentrum.

Tijdens deze les geef je info over het woonzorgcentrum, personen met dementie en erfgoed.

Daarnaast geef je de leerlingen mee waar ze rekening mee moeten houden in het woonzorgcentrum en geef je hen tips voor een gesprek met ouderen (met dementie).

Ook het opzet van de vertelnamiddag wordt tijdens deze les geduid. Bekijk samen welke hulpmiddelen in het pakket zijn opgenomen.

Je kan er voor kiezen om de leerlingen al een kijkje te laten nemen in de mijmerdozen; maar dit is geen must. Het kan net heel leuk zijn dat de leerlingen de inhoud van de dozen nog niet kennen en dat ze deze samen met de bewoners kunnen ontdekken.

Vertrekpunt

De leerlingen zijn reeds op de hoogte dat ze op bezoek gaan naar het woonzorgcentrum. Tijdens deze les geef je de leerlingen info over het opzet van de vertelnamiddag, dementie en erfgoed.

Wat heb je nodig?

- PowerPoint presentatie
- Camera (vind je in de mijmerdoos 'Aan zee')

Welk voorwerp is het?

Laat de leerlingen de camera doorgeven. Vraag hen om het object kort te bekijken, maar voorlopig nog niets te zeggen.

Laat de leerlingen in stilte nadenken over volgende vragen:

- Welk voorwerp is het?
- Weet je waarvoor het dient?
- Waarvoor zou het kunnen dienen?

Nadat alle leerlingen het object hebben bestudeerd, laat je de leerlingen raden voor wat het voorwerp zou kunnen dienen. Laat de leerlingen die weten wat het object is nog even wachten om dit te verklappen aan de rest van de klas.

Het voorwerp dat de leerlingen zonet hebben doorgegeven is een type camera uit de jaren 1940 en 1950. Dit voorwerp is een camera uit de kindertijd van bewoners in het woonzorgcentrum.

Voor de leerlingen is het oude fototoestel niet herkenbaar, maar voor 70-, 80- of 90-jarigen is het wel herkenbaar. Herinneringen uit de kindertijd blijven bij ouderen bovendien vaak het best bewaard.

Daarom gaan we deze middag met mijmerdozen (een doos vol spullen van vroeger) naar het woonzorgcentrum. De spullen in de mijmerdozen zijn herkenbaar. Door over vroeger te praten kunnen ouderen of personen met dementie een fijn gevoel ervaren die doet denken aan toen ze net zo oud waren als de leerlingen in de klas.

Wat is een woonzorgcentrum?

Bevraag de leerlingen over het woonzorgcentrum:

- Wat is een woonzorgcentrum?
- Wie is al eens in een woonzorgcentrum geweest?
- Ken je iemand die in een woonzorgcentrum woont?
- Ken je iemand die in een woonzorgcentrum werkt?

Een woonzorgcentrum (de nieuwe benaming voor een rusthuis) biedt een vaste opvang en verzorging aan ouderen.

Wie 65 jaar of ouder is, kan terecht in een woonzorgcentrum. Een woonzorgcentrum is in de eerste plaats bedoeld voor wie niet meer thuis kan wonen.

Wat is dementie?

Bevraag de leerlingen over dementie:

- Weet iemand wat dementie is?
- Ken je in je eigen omgeving personen met dementie?

Bekijk samen het filmpje 'Wat is dementie?' www.youtube.com/watch?v=zjfilATfetM. Hier wordt kort en bondig uitgelegd wat dementie is.

Belangrijk om rekening mee te houden is dat niet iedereen die ouder wordt of in een woonzorgcentrum woont dementie heeft of krijgt.

Je krijgt ook geen dementie door in contact te komen met een persoon met dementie, je moet dus helemaal niet bang zijn om op bezoek te gaan naar het woonzorgcentrum.

Het gebeurt gelukkig niet al te vaak, maar soms kunnen volwassen personen, die bv. 55 jaar zijn, ook dementie krijgen. Dit heet jongdementie.

Hebben de leerlingen specifieke vragen over het woonzorgcentrum of over dementie? Verzamel deze vragen en stel ze aan de ergotherapeut tijdens de rondleiding.

SPREEK OVER 'MENSEN MET DEMENTIE' NIET OVER DEMENTERENDEN

Uit respect voor personen met dementie spreken we niet over 'dementerenden' of 'dementen'. Je hebt de ziekte dementie, je bent het niet. Net als bij andere ziektes.

Mensen met dementie zijn ook heel veel andere dingen naast 'dement': ze zijn vader, zus, grootmoeder, ze hebben er een jarenlange carrière opzitten...

DE VERTELTAS DEMENTIE HELPT JE OP WEG

Tijdens de voorbereidende les wordt kort uitgelegd wat dementie is en krijg je een aantal tips rond het contact met personen met dementie.

Wil je als leerkracht dieper in gaan op dit onderwerp? Ga dan aan de slag met de verteltas dementie van het Expertisecentrum Dementie.

Het materiaal is afgestemd op leerlingen van het derde tot en met het zesde leerjaar. De tas is bruikbaar in de klas als lesmateriaal, maar kan ook mee naar huis genomen worden om er samen met (groot)ouders rond te werken.

Je kan de verteltas gratis ontlenen bij Erfgoedcel Brugge en Erfgoedcel TERF.

INFORMEER OUDERS OVER HET BEZOEK AAN HET WOONZORGCENTRUM

Tijdens de voorbereidende les wordt er aandacht besteed aan dementie. Het is mogelijk dat leerlingen in hun dichte kring geconfronteerd worden met de ziekte. Door ouders in te lichten over het opzet van de vertelnamiddag; kan dit onderwerp ook thuis besproken worden. Ook een bezoek aan het woonzorgcentrum kan een diepe indruk nalaten.

De kracht van herinneringen

Waarom gaan we samen met
ouderen herinneringen ophalen?

Het ophalen van herinneringen is in
het bijzonder erg waardevol voor
het contact met personen met dementie.

Mensen met dementie denken of praten
graag over vroeger, omdat juist de
persoonlijke herinneringen uit hun
jongere jaren het langst bewaard blijven.

Door het aanbieden van objecten,
geuren, smaken, muziek...uit hun verleden
verleggen wij de focus naar wat de
persoon met dementie wél nog kan,
weet of herinnert. Op deze manier zetten we
de deur van het geheugen op een kier.

De kracht van het intergenerationeel contact

Tijdens een vertelnamiddag leren de leerlingen en de bewoners van elkaar. Herinneringen worden opgehaald en kennis wordt doorgegeven.

Bewoners vinden het waardevol om verhalen, levenslessen en waarden mee te geven aan leerlingen.

Samen een gezellige namiddag beleven is het hoofddoel van deze activiteit.

Kinderen leren respectvol omgaan met ouderen. Het contact verbreekt stereotiepe beeldvorming en draagt bij tot een inclusieve samenleving.

Wat is erfgoed?

Erfgoed is een ruim begrip. Het is de **verzamelnaam** voor alles wat we **overerven** van **vorige generaties** én wat we de **moeite waard** vinden om te **bewaren voor de toekomst**. We onderscheiden drie soorten erfgoed.

Roerend erfgoed

Dit is erfgoed dat je in principe gemakkelijk kan vastnemen of verplaatsen. Voorbeelden zijn kunstwerken, archiefdocumenten, gebruiksvoorwerpen, foto's, maar bijvoorbeeld ook voertuigen.

Immaterieel erfgoed

Dit is niet tastbaar erfgoed, het zit in de hoofden en handen van mensen. Denk aan tradities, liederen, ambachten, dialect, verhalen en gebruiken, maar ook bijvoorbeeld streekgerechten.

Onroerend erfgoed

Dit is erfgoed dat vasthangt aan de grond. Dat zijn gebouwen, landschappen en archeologische sites.

Cinema De Keizer is onroerend erfgoed. Het is een bouwwerk van historische waarde en moet om die reden bewaard blijven (beschermd monument).

Dit huwelijksboekje is roerend erfgoed, je kan het in je handen vastnemen.

Aan een huwelijk zijn heel wat tradities en gebruiken verbonden. Denk bijvoorbeeld aan de vader die zijn dochter weggeeft, het loslaten van witte duiven of een schieting de avond voor een huwelijk. In dit geval spreken we over immaterieel erfgoed.

Enkele vragen beantwoord

Wat is het verschil tussen een erfenis en erfgoed?

Iets is pas erfgoed als een grote groep mensen het belangrijk genoeg vindt om door te geven aan de toekomst. Erfgoed maakt deel uit van ons collectief geheugen. Dat houdt in dat een voorwerp of een verzameling een duidelijke herinnering is aan onder meer personen, instellingen, gebeurtenissen of tradities die belangrijk zijn voor de cultuur, de geschiedenis of de wetenschapsbeoefening van een groep mensen. Zo'n groep noemen we een cultureel-erfgoedgemeenschap.

Als iemand overlijdt, dan worden alle eigendommen (bv. persoonlijke spullen en geld) verdeeld over mensen die hier recht op hebben. Wie hier precies recht op heeft, hangt af van een rangschikking opgesteld volgens verwantschap. Zo kan je bijvoorbeeld een object erven dat van grote emotionele waarde is. Pas als dat voorwerp voor een grote groep mensen een bijzondere waarde heeft, spreken we van cultureel erfgoed.

Zijn de mijmerdozen niet gewoon dozen vol met oude voorwerpen?

Heel wat objecten uit de doos hebben geen grote financiële waarde, maar hebben voor heel wat mensen een emotionele waarde of maken deel uit van het collectief geheugen. Aan de objecten hangen tal van verhalen vast. De objecten en verhalen leren ons over het dagelijkse leven van vroeger én zijn om die reden waardevol en de moeite waard om te bewaren.

Hoe oud moet iets zijn vooraleer het erfgoed is?

Iets is erfgoed wanneer het van de ene generatie op de andere generatie wordt doorgegeven. Een generatie is een periode van 10 tot 30 jaar. Kinderen en hun ouders zijn van een andere generatie.

Op dit moment sta je er misschien niet bij stil, maar ook vandaag maken we toekomstig erfgoed aan.

Immaterieel erfgoed evolueert voortdurend en is in beweging. Zo veranderen tradities en gebruiken ook geleidelijk door de tijdsgeest waarin ze gebruikt worden.

Tips voor de vertelnamiddag

Laat de leerlingen eerst zelf nadenken over wat belangrijk is om rekening mee te houden in het woonzorgcentrum of tijdens een gesprek met ouderen (met dementie). Vul daarna aan met onderstaande tips.

- Als je mensen in het woonzorgcentrum tegenkomt, zeg dan kort goeiedag, lach of knik.
- Heb respect: lach niemand uit, wijs niet naar mensen, kom nergens zomaar aan.
- Als we de rondleiding in het woonzorgcentrum krijgen, zijn we stil. Er zijn een heleboel bewoners die rusten en wij willen hun rust niet verstoren.
- Ga je in gesprek met een oudere? Praat voldoende luid en niet te snel.
- Vermijd chaos: er is maar één iemand op hetzelfde moment aan het woord.
- Neem tijd en heb geduld, het is niet erg als je niet alles in de mijmerdoos hebt kunnen bespreken.
- Personen met dementie kunnen snel afgeleid zijn, zo kunnen ze misschien plots van tafel weglopen. Het is niet erg als dit gebeurt. Jij kan hier niets aan doen.
- Niet alles in de doos is herkenbaar voor iedereen, dat is geen probleem. Laat deze voorwerpen gewoon over.
- Het is geen probleem als het gesprek plots niet meer over het thema gaat.
- Personen met dementie vinden het niet fijn als je hen verbetert. Het is best mogelijk dat ze iets zeggen wat niet klopt. Dat is niet erg, niet alles in het gesprek hoeft te kloppen.

GOEDE EN MINDER GOEDE HERINNERINGEN

Natuurlijk heeft niet iedereen altijd goeie herinneringen; het kan zijn dat een voorwerp ook gekoppeld is aan een moeilijk of verdrietig moment in iemand zijn of haar leven. Hou rekening dat dit in het woonzorgcentrum mogelijk is.

JE HOEFT NIET CONSTANT TE PRATEN, JE MAG OOK IETS DOEN

Praten met mensen met een vergevorderde vorm van dementie, is niet altijd zo evident is. Het is niet erg als er niet meteen een gesprek op gang kan gebracht worden. Je kan ook gewoon iets doen. Een stukje vit een boek voorlezen, samen foto's kijken...

GEBRUIK DE GESPREKSKAARTEN

Het is de bedoeling dat jullie een fijn gesprek kunnen voeren, als je niet goed weet welke vragen je moet stellen, kan je gebruik maken van de gesprekskaarten. Verdeel de gesprekskaarten over de verschillende leerlingen en lees om de beurt een vraag.

Ontdek de mijmerdozen

Met deze pakketten gaan jullie aan de slag in het woonzorgcentrum. Je kan kiezen om deze pakketten vooraf te verkennen in de klas of om de inhoud van de mijmerdozen nog even geheim te houden; zo kunnen bewoners en leerlingen de dozen samen ontdekken.

VERLIEFD, VERLOOFD, GETROUWD

Een reiskoffer met daarin drie koekendozen rond de drie thema's verliefd, verloofd en getrouwd. Deze mijmerdoos is een waardevol hulpmiddel om herinneringen op te halen samen met je (groot)ouder(s). Gesprekskaarten helpen je op weg: 'Was de liefde soms verboden?', 'Werd de hand gevraagd aan de schoonouders?', 'Waar leerde je jouw toekomstige kennen?'.

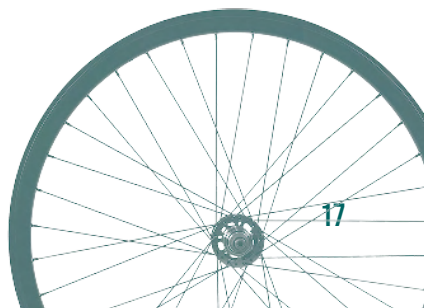

DE KERMIS

Joelende kinderen in hun beste kleren, zaklopen en mastklimmen, jongelieden op vrijersvoeten, de processie, een grote velokoers, frietjes en olieballen, de fanfare en het uitgaan van de reuzenstoet. Dit zijn maar enkele van de vele dingen die je kon beleven op de jaarlijkse dorpskermis. Met deze doos haal je aan de hand van kermisaffiches, typische kermismuziek, de flosj en een heleboel foto's herinneringen op aan deze feestelijke gebeurtenis.

DE KOERS

Ben jij een wielerman in hart en nieren? Dan is dit pakket zeker iets voor jou! In deze oranje sporttas vind je een heleboel objecten, foto's en filmpjes die je meenemen naar een wielervedstrijd van weleer. Denk aan wollen koerskledij, een worstenhelm, een tourkrantje van 't Volk. Het pakket bevat bovendien ook een bordspel, wie gaat als eerste over de finish?

DE TUIN

Deze mijmerdoos is er voor wie het hart ophaalt aan de natuur, voor wie geniet van vogelgezang, voor wie houdt van het ritme van de seizoenen. Voor zij die vele uren op de knieën onkruid hebben gewied of zij die -letterlijk- de eigen boontjes dopten.

AAN ZEE

Sinds jaar en dag is de Belgische kust één van de favoriete reisbestemmingen van (dagjes) toeristen. Met de koelbox gevuld met lekkers trekken we op een hete zomerdag met de trein of auto naar de zee. De mogelijkheden tot plezier zijn onuitputtelijk: het bouwen van een zandkasteel, vliegeren, een frisse duik in zee, strandbloemen maken en verkopen, schelpen zoeken, een ritje met de billenkar en een heerlijk ijsje. Zin in een nostalgische trip naar de zee?

Hulpmiddelen in de mijmerdoos

Bereid de leerlingen goed voor op de vertelnamiddag. Wat vind je allemaal in een mijmerdoos? Volgende hulpmiddelen kunnen het gesprek ondersteunen.

Dobbelsteen

Gebruik deze dobbelsteen aan de start van de vertelnamiddag om elkaar te leren kennen.

Objecten

Ontdek samen de doos. Welke objecten herkennen jullie? Stel vragen over de verschillende objecten aan de bewoners.

Gesprekskaarten

Deze gesprekskaarten kunnen je opweg helpen, maar je mag uiteraard ook eigen vragen stellen.

Fotobundel

Als je niet meteen weet wat je moet zeggen, kunnen jullie samen naar deze foto's kijken.

Krantenartikels en boeken

Lees eventueel een krantenartikel of enkele bladzijden uit een boek luidop voor.

IN HET WOONZORGCENTRUM

Vertelnamiddag

Rondleiding in het woonzorgcentrum

Start de vertelnamiddag met een rondleiding in het woonzorgcentrum van een (half)uurtje.

Voordelen

- De leerlingen kunnen vragen stellen
- De leerlingen maken kennis met het werk in het woonzorgcentrum
- De leerlingen voelen zich beter voorbereid voor de vertelnamiddag

Tips voor de ergotherapeut

Welke ruimtes kan je laten zien?

- Een kamer
- Een badkamer (tilliften, badliften...)
- De cafetaria
- De keuken
- De tuin
- Een leefruimte
- De kiné
- ...

Maak leerlingen attent op hulpmiddelen voor personen met dementie. Bijvoorbeeld: bushalte in de tuin, herkenningspunten, reminiscentieruimte...

Kies een formule

FORMULE 1: 4 LEERLINGEN EN 2 À 3 BEWONERS

De klas wordt verdeeld over vijf verschillende groepjes (vijf mijmerdozen). Per groepje sluiten twee, maximum 3 bewoners aan. De ergotherapeut begeleidt de activiteit.

Voor- en nadelen

- Elke groep kan aan de slag met één mijmerdoos
- Het gaat om een gecontroleerde activiteit
- De ergotherapeut begeleidt de activiteit
- Een extra begeleider per groepje is een must: eventueel kunnen vrijwilligers van het woonzorgcentrum of de school ingeschakeld worden
- De leerkracht begeleidt best geen groepje, zodat hij of zij bij de verschillende groepjes kan langsgaan
- Grote groepen zorgen ervoor dat leerlingen snel afgeleid zijn

FORMULE 2: 2 LEERLINGEN EN 1 BEWONER

De leerlingen gaan per duo op de kamer bij een bewoner. De leerkracht of ergotherapeut selecteren enkele foto's en voorwerpen uit een mijmerdoos en leggen deze klaar op de kamer. De ergotherapeut selecteert bewoners die deugd zouden hebben van het bezoek en ook graag praten. Belangrijk hierbij is dat deze activiteit op één afdeling doorgaat zodat de begeleiders vlot van de ene kamer naar de andere kamer kunnen om de groepjes te controleren.

Voor- en nadelen

- De leerlingen zijn aandachtiger
- Er is geen constante controle
- De aandacht moet niet verdeeld worden over verschillende personen
- Leerlingen kunnen eventueel doorschuiven en een tweede thema ontdekken met een andere bewoner
- Er zijn maar 5 mijmerdozen, je moet de inhoud van de mijmerdozen verdelen over 2 groepjes

Kennismaking (max. 15 minuten)

Op een dobbelsteen staan op de verschillende vlakken korte vragen om elkaar beter te leren kennen. Gooi om de beurt met de dobbelsteen en beantwoord alle vragen. Neem max. een kwartiertje de tijd voor deze vragen.

VRAGEN VOOR BEWONERS

- Wat is je naam?
- Waar ben je opgegroeid?
- Wanneer ben je geboren?
- Hoe gaat het met je?
- Praat je graag over vroeger?
- Wat deed je vroeger voor werk?

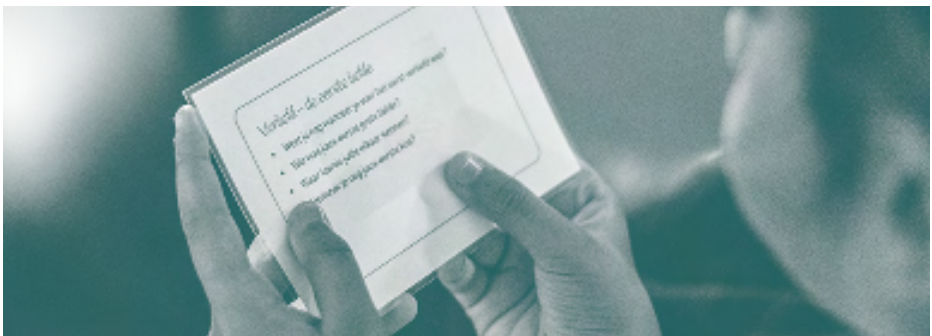
VRAGEN VOOR LEERLINGEN

- Wat is je naam?
- Waar woon je?
- Hoe oud ben je?
- Hoe gaat het met je?
- Ben je benieuwd naar verhalen over vroeger?
- Wat wil je later worden?

Ontdek samen de mijmerdoos (max. 45 minuten)

Laat de leerlingen (en bewoners) om de beurt een object uit de mijmerdoos halen. Leg het object in het midden van de tafel/geef het object door. Laat dit zo spontaan mogelijk gebeuren.

Gesprekskaarten helpen de leerlingen op weg. Laat hen om beurt een vraag stellen.

Extra activiteiten per mijmerdoos

Tijdens de vertelnamiddag moet er niet voortdurend een gesprek gevoerd worden. Je kan ook samen iets doen. Hieronder zijn een aantal ideeën opgesomd:

Verliefd, verloofd, getrouwd

- Laat de kinderen een kort toneeltje in elkaar steken en laat dit toneeltje zien aan de bewoners; gebruik hiervoor de trouwjurk en accessoires.

De koers

- Lees voor uit het 'Tourkrantje'
- Laat leerlingen en bewoners om de beurt voelen in de voelzak. Wat vind je en wat kan je er over vertellen?
- Wie demonstreert hoe je een fietsband moet oppompen?

De kermis

- Laat leerlingen om beurt een pagina voorlezen uit 'Tiny op de kermis'
- Gooi om beurt met de bal naar het werpkraam
- Laat bewoners en kinderen eendjes vissen
- Wie pakt de flosj? Gebruik de hengel om de flosj in de lucht te houden

Aan zee

- Maak samen een strandbloem
- Laat leerlingen om beurt een pagina voorlezen uit 'Tiny aan zee'
- Doe allemaal een accessoire uit de doos aan en maak samen een leuke foto.

De tuin

- Laat leerlingen om beurt een pagina voorlezen uit 'Tiny in de tuin'
- Speel het bloemenkwartet
- Luister samen naar vogelgeluiden, lied 'Ik heb een huis met een tuintje' en/of het hoorspel 'Annie & Egide' met Museum in a box

BIED IETS AAN OM TE DRINKEN

De leerlingen voelen zich hierdoor sneller op hun gemak. Als leerlingen op de kamer bij bewoners gaan, is het ook fijn als de bewoner kan trakteren met bv. een koek of snoep. Stem hierover vooraf af met de leerkracht.

VERDEEL VOORAF DE GROEPJES

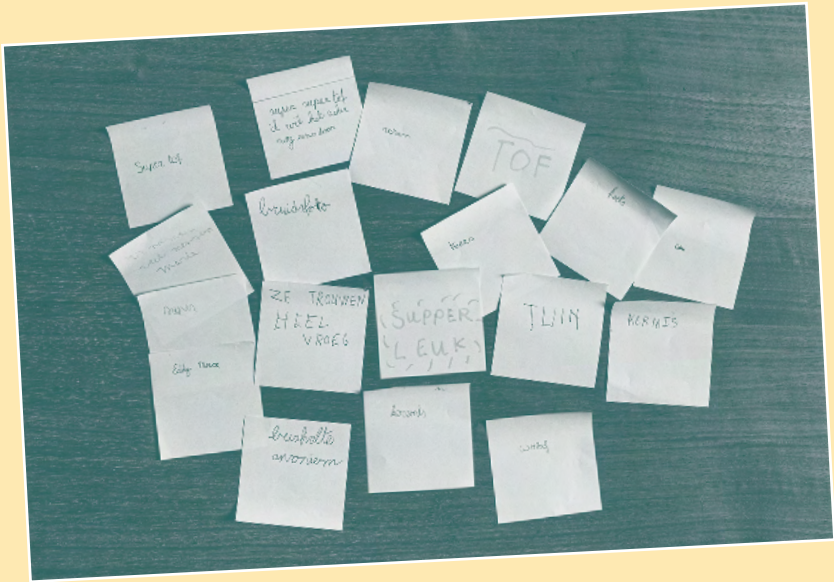
Om alles in het woonzorgcentrum vlot te laten verlopen, verdeel je best op voorhand de leerlingen in verschillende groepjes over de verschillende thema's. Zorg ervoor dat de leerlingen weten met welk thema ze aan de slag gaan. Zo kan je, na de rondleiding, vlot aan de slag.

WEES WAAKZAAM VOOR RACISME

Soms doet het zich voor dat bepaalde bewoners het als erg moeilijk ervaren om in contact te komen met een zorgverlener van kleur. Het is aangeraden dat je deze bewoners niet te laat deelnemen aan een activiteit met leerlingen van kleur. Zowel leerkrachten als de begeleiders in het woonzorgcentrum moeten hiervoor waakzaam zijn.

IN DE KLAS

Nabespreking

Wat is blijven plakken?

Laat de leerlingen op een Post-it schrijven wat ze van de vertelnamiddag vonden. Eén woord, een zin, iets wat ze leuk vonden, iets wat ze minder leuk vonden, iets wat ze hebben bijgeleerd... **Kortom iets wat is blijven plakken.**

Vraag aan de leerlingen of ze hun Post-it met de klas willen delen. Op deze manier kan je een groepsgesprek vlot op gang laten komen.

Extra vragen die je kan stellen:

- Wat heb je bijgeleerd?
- Wat vond je leuk of net niet leuk aan de vertelnamiddag?
- Wil je graag nog eens terug naar het woonzorgcentrum?
- Was de vertelnamiddag voor iemand wat onwennig?
- Stel dat jij later in een woonzorgcentrum woont, zou je graag bezoek ontvangen van een klas?
- Waren er moeilijkheden bij het gesprek, welke?
- Kon je iedereen goed begrijpen?
- Konden de ouderen jullie goed begrijpen?
- Heb je een bijzonder verhaal gehoord?
- Heeft dit bezoek je beeld van oudere mensen of een woonzorgcentrum beïnvloed?
- ...

ik vond het super
leuk ik ga het nooit
meer vergeten. Vooral
de mensen.

het was heel cool
en leuk
ze worden
goed verzorgd!

het was allemaal
leuk niets op
aan te merken.
leuk om te beleven!!

Schrijf een kaartje

Laat de leerlingen kaartjes maken om nadien uit te delen in het woonzorgcentrum (door de ergotherapeut). Een tekening, een wens, een gedichtje... Een persoonlijk kaartje voor een bewoner dat je hebt leren kennen of een algemeen kaartje. Alles kan!

VERDUURZAAM HET CONTACT TUSSEN DE SCHOOL EN HET WOONZORGCENTRUM

Je moet het ijzer smeden als het heet is. Een positieve ervaring achter de rug in het woonzorgcentrum? Dan is dit het ideale moment om samen met de school en het woonzorgcentrum aan tafel te zitten. Hoe kunnen jullie verder iets voor elkaar betekenen?

Onderwijsdoelen

- De leerlingen tonen in concrete situaties voldoende zelfvertrouwen, gebaseerd op kennis van het eigen kunnen.
- De leerlingen hebben aandacht voor de onuitgesproken regels die de interacties binnen een groep typeren en zijn bereid er rekening mee te houden.
- De leerlingen kunnen illustreren dat verschillende sociale en culturele groepen verschillende waarden en normen bezitten.
- De leerlingen kunnen voorbeelden geven van mogelijkheden die in onze samenleving bestaan voor de zorg en opvang van bejaarden en mensen met een handicap.
- De leerlingen weten dat ze in het contact met mensen met een handicap attent moeten zijn voor de noden en verwachtingen van deze mensen.
- De leerlingen kunnen aan de hand van een voorbeeld illustreren dat een actuele toestand, die voor kinderen herkenbaar is, en die door de geschiedenis beïnvloed werd, vroeger anders was en in de loop der tijden evolueert.
- De leerlingen tonen belangstelling voor het verleden, heden en de toekomst, hier en elders.
- De leerlingen kunnen zich op een assertieve wijze voorstellen.
- De leerlingen kunnen in omgang met anderen respect en waardering opbrengen.
- De leerlingen kunnen zorg opbrengen voor iets of iemand anders.
- De leerlingen kunnen zich discreet opstellen.
- De leerlingen kunnen in functionele situaties een aantal verbale en niet-verbale gespreksconventies naleven.
- De leerlingen kunnen samenwerken met anderen, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.

COLOFON

De mijmerdozen en bijhorend lessenpakket werden tussen 2020 en 2022 ontwikkeld in het kader van het bovenlokaal cultuurproject 'Dieper graven in het geheugen'. Dit is een samenwerking tussen **Erfgoedcel Brugge** en **Erfgoedcel TERF** met steun van de **Vlaamse Overheid**.

- Concept Erfgoedcel Brugge en Erfgoedcel TERF
- Realisatie Veerle Van Buggenhout en Margot Logier
- Vormgeving handleiding Ella Verbrugghe
- Fotografie Margot Logier
- Verantwoordelijk uitgever Colin Beheydt

MET BIJZONDERE DANK AAN

Basisschool De Bever • Basisschool Gistelse Steenweg • Basisschool Mozaïek • Basisschool Mozaïek • Beeldbank Centrum Agrarische Geschiedenis (CAG) • Eperon d'Or • ErfgoedBrugge.be • Erfgoedbank Land van Rode • Erfgoedbank Meetjesland • Erfgoedbank Midwest • Erfgoedcel Brugge • Erfgoedcel TERF • Etienne en Irène Logier – Vandewalle • Expertisecentrum Dementie Vlaanderen (Herlinde Dely) • Familie Logier – Vandaceveye • FARO (Mieke Van Doorselaer en Bart De Nil) • Georgette Vanneste • Hogeschool VIVES (Dimitri Van Maele) • Huis van Alijn (Liesa Rutsaert) • Koers. Museum van de Wielersport • Kusterfgoed • Marieke De Maré • Musea Brugge (Evelien Vanden Berghe) • Palliatief Dagcentrum Heidehuis • Regionaal expertisecentrum Foton • Regionaal expertisecentrum Sophia (Kathleen Vandenbroucke) • Samen Verbindt (Wat generaties van elkaar kunnen leren) • Stadarchief Brugge • Tijs Vermeir • Verteltas dementie (Expertisecentrum Dementie) • Vrije Basisschool Oostnieuwkerke • Westhoek verbeeldt • Woonzorgcentrum De Oever • Woonzorgcentrum De Waterdam • Woonzorgcentrum Maria Rustoord • Woonzorgcentrum Regina Coeli • Woonzorgcentrum Van Zuylen

